

בעזרה שישית, שנת תש"פ לפ"ק
 פרשת בראשית | המולד: אור ליום ג'
 18:34 ו-6 חלקים ר"ח חשוון ביום ג' וד'

- גליון תצ"ד -

צאת השבת	הדה"נ	בני ברק
7:10	5:36	
7:10	5:29	אלעד
7:13	5:21	ביתר
7:13	5:21	י-ם
7:12	5:38	ק"ג

נדברה נא

בס"ד | יו"ל ע"י קהל עדת חסידי נדבורנה בארה"ק | קרית נדבורנה

באור פני מלך

פנינים יקרים ואמרות טהורות, מלוקטים מדב"ק של כ"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

בעשיית רצון הבורא ית' בשלימות, באה הבריאה אל תכלית מטרת יצירתה

ויאמר אלוקים יהי אור ויהי אור. (א' ג')

כבר דייקו המפרשים (רמב"ן, רבינו בחיי, ועוד) וכן דייק הזוה"ק (ח"ב קכ"ז), אשר בכל מעשה בראשית נאמר 'ויהי כן' ורק באור לא נאמר כך אלא 'ויהי אור'.

ונראה ליתן טעם לדבר עפ"י מה שנודע כי כל הבריאה כולה לא נבראה אלא בשביל ישראל קדושים המקיימים התורה והמצוות, כמו שהביא רש"י בפסוק א' "בראשית, בשביל התורה ובשביל ישראל שנקראו ראשית". והגם שכל הבריות שבעולם יש להם תועלת מהבריאה, מכל מקום עיקר הבריאה לא הייתה אלא בשביל ישראל, אלא שאגב כך נהנים גם שאר באי עולם מהיצירה.

והנה הפרש יש בין האור לבין שאר כל חלקי הבריאה, שבכל חלקי הבריאה שנבראו בעולם, אפשר לחלק ולהבדיל בין החלק שישראל נהנים ממנו לבין החלק שאר האומות נהנין. כגון בבעלי חיים, יש מהם שזוכים שישראל יהנה מהם באכילה או במלאכה, ויש שהאומות נהנין מהם. וכך גם בצומח, יש פירות ואילנות שבני ישראל נהנים מהם ויש אשר נופלים בחלקם של האומות למחיתם והנאתם. ולפיכך, בחלקים אלו שעלו בגורל ישראל, שפיר שייך לומר לגביהם 'ויהי כן', כי בהם נשלמה תכלית כוונת היצירה, בשביל ישראל שנקראו ראשית.

אבל לעניין האור אי אפשר לחלק כן, כי אותו האור גופא המאיר לישראל, הוא עצמו מאיר גם לכל שאר באי העולם, שבעת שהחמה מאירה בעולם היא מאירה לכל בשווה, ואחד ישראל אחד שאר הברואים משתמשים לאורה בלי חילוק. לכך באור לא אמר הכתוב 'ויהי כן', מפני שבעצם בריאתו לא נתקיים יצויור בשלימות שימש את ישראל בייחוד, ואין בו חלק המופרש כולו לקדושה אשר יוכיח כי המטרה העיקרית בבריאתו היא בשביל ישראל שנקראו ראשית. לפיכך אמר בו רק 'ויהי אור', ותו לא.

ובזה יש לרמז בלשון הכתוב (תהלים קמ"ו, כ) "לא עשה 'כן' לכל גוי", פירוש שתיבת 'כן' האמור בבריאה 'ויהי כן', לא נאמר כלפי כל גוי, היינו בחלקים שאומות העולם נהנים מהם בבריאה, אלא כאמור, רק בחלקים שעלו בחלקם של ישראל בייחוד, בהם שייך לומר כך.

ובזה יש לפרש נמי דברי הילקוט 'ויהי כן, אמר הקב"ה לרשעים, אני בראתי את העולם שנאמר בו 'ויהי כן', ואתם אומרים 'לא כן' וכו', חייכם 'לא כן' הרשעים כי אם כמוך וכו', על כן לא יקומו רשעים במשפט, כאשר דאמר קם פלוני בדינא ולא הוי ליה הקמת רגל". פי', הקב"ה ברא את העולם

בשביל התורה ובשביל ישראל, וכאשר רצונו מתקיים אז נאמר 'ויהי כן', אבל 'אתם אומרים לא כן' כי כאשר אומות העולם הרשעים נהנים מן העולם ומשתמשים בנבראים לצרכם, זה גורם שלא יהיה נשלם הרצון העליון בבריאת העולם, ולכן אי אפשר לומר על אותן חלקי הבריאה הנופלים בידיהם 'ויהי כן', לפיכך 'חייכם לא כן' הרשעים כי אם כמוך וגו', ועתידים להיענש על כך שעיוותו את המטרה הנרצית בבריאת העולם והשתמשו בו אשר לא כדת וכרצון הבורא ית"ש.

ועל זה הדרך יבואר מאמר הכתוב (במדבר ח', ג) "ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה כאשר צוה ה' וגו'", ופירש"י שם "ויעש כן אהרן, להגיש שבחו של אהרן שלא שינה". בא הכתוב לרמז בזה, שעשה אהרן את עבודת הקודש בשלימות כזו, שהייתה כל כולה בלתי לה' לבדו בלא שום תערובת מחשבה אחרת מלבד עצם קיום מצוות הבורא למען שמו באהבה. ולכן נאמר בו הלשון 'ויעש כן', להורות על העניין שעשה כן בדיוק ובשלימות, כעניין שנאמר בבריאת העולם 'ויהי כן' שמשמעו כאמור ויהי כן בדיוק בלא שום שינוי מהתכלית, זה היה שבחו של אהרן שגילה בו הכתוב שהגיע למדרגת 'ויעש כן'.

חובת קביעת עתים לתורה

רש"י הקדוש בפרשתנו מביא את דברי חז"ל "בראשית ברא - בשביל התורה ובשביל ישראל". יש לרמז דלשון 'שביל' הוא דרך, ובא לומר 'שביל התורה ובשביל ישראל', שדרך התורה ודרך ישראל אחת הם, ואין לו לאיש ישראל דרך אחרת מבלעדי דרך לימוד התורה בהתמדה.

על כן חובה על כל אחד ואחד להכניס את עצמו בדרך התורה ולהשקיע עצמו בלימוד התורה, ולא מיבעי הבחורים, שאין להם שום דאגות ואינם טרודים בשום טרדה מטרדות הזמן, שמחויבים בלימוד לכל הפחות י"ב שעות ביממה, אלא אפילו אלו האברכים שכבר נתלו ריחיים בצווארם ועול הפרנסה רובץ על שכמם, גם הם אינם רשאים ליבטל מן התורה ח"ו, וחייבים לקבוע עתים לתורה. ובפרט בשבתות וימים טובים, שאז שבתין ושביקין כל הדאגות וטרדות הפרנסה בטיילן ומבוטלין לא שרירין ולא קיימין, חובה מוטלת עליהם להקדיש עצמם ללימוד התורה"ק בכל יכלתם בלא שום אמתלאות, כי רק זהו השביל והדרך של ישראל, דרך התורה והתמדתה.

שובו לכם לאהליכם

חבורת סוחרים שבעת רצון התאספה בשעת ערב באחד הפונדקים שבעיר, ותבריה סיכמו בסיפוק את ימי היריד המוצלחים שהסתיימו זה עתה. ימים עמוסים בהתרוצצויות ובמקה-וממכר בלתי פוסק, באו זה עתה אל סיומם. לראשונה מתירים הסוחרים לעצמם להתיישב בניחותא, ונפנים לשוחח איש עם רעהו על דא ועל הא.

כולם באו הנה ממרחקים, כיתתו את רגליהם מעיירות מוצאם שבמחוז המרוחק, ועתה עם סיום היריד יועידו את פניהם לשוב הביתה. זה בעגלותיו העמוסות סחורות, זה בכיסיו המלאים ממון, והדרך, הנה היא לפנייהם.

בעלי עין חדה יכולים להבחין בעננה השוכנת על פני הסוחרים, ומשתקפת מבעד לעלציותם. מין דאגה סמויה העולה ומרחפת בכל פעם מחדש עם סיום היריד.

הדרך הביתה.

אין זה סוד, היערות שורצים פלוגות שודדים עזי נפש, ההולכים ומתברבים דווקא בעונה זו. אך אין מנוס מלחצות אותם. זהו החלק הקשה שבמסע, אך לא ניתן לדלג עליו. העיניים נודדות אל העגלות העמוסות שבחצר, והמחשבות מטרידות ואינן נותנות מנוח.

ואז קם אחד והכריז בקול: רבותי, הבה נשוב הביתה ביחד!

- הן כולנו צריכים לנסוע באותה הדרך, ובסופו של דבר נגיע אל אותו המחוז, ובכן, הבה ניעשה חבורה אחת וניסע בצוותא, כך נהיה שמורים ובטוחים מצאתנו ועד בואנו!

אכן, דברים של טעם, אין כוח ככוח האחדות. לשון המדרש: "בנוהג שבעולם, אדם נוטל אגודה אחת של קנים בבת אחת, שמא יכול לשברם, ואילו אחת אחת, אפילו תינוק יכול לשברם". כאשר מתלכדים הרבה פרטים ונעשים לכלל מאוגד, אין שום אדם יכול להם.

בשלהי הימים הקדושים והמרווממים, לאחר שתמו התקיעות והתפילות, הנענועים וההקפות, כל אחד פונה לשוב לביתו. הכיסים מלאים, העגלות טעונות, נותר רק לשמר את המטען היקר לאורך זמן. וכאן באה העצה הנפלאה: חוזרים הביתה ביחד! לא מתפזרים איש איש לדרכו, זה בחבילתו וזה בעגלתו, אלא שבים יחדיו, בבטחון וביישוב הדעת, על מי מנוחות ובשמירה עליונה.

עצה יקרה זו, אשר "שבת נח" נקראת שמה בקהל עדתנו, נועדה לאחד את כל הפרטים לכלל אחד גדול ונעלה, וכך, בכוח הרבים ובדיבוק חברים, לשאת יחדיו את המטען הקדוש של כל ירח האיתנים אל תוך בתינו.

שם, באתרא קדישא מירון בצל התנא רשב"י, נוכל לפשפש בצירויותינו ולבחון היטב מה רכשנו במשך כל ימי היריד הגדול. שכן מדרך העולם, בשעת היריד הדעת אינה פנויה מספיק, נחפזים מעסק לעסק ומחיל אל חיל, ולא תמיד מבחין הסוחר בדיוק מהי מהות הסחורה שרכש. אך שם בהתוועדות בחבורה נוכל לחקור ולדרוש, ללמוד ולהשכיל, להבין היטב מה רבה היא איכות הסחורה אותה רכשנו, וכך נצליח בס"ד לשמרה לאורך זמן.

הלכות תפלת שמונה עשרה ומשיב הרוח

שכתב שיעצור ויתפלל בלבו שוב את כל נוסח 'ברכת אבות' ורק אח"כ ימשיך בתפילתו (שיח השדה בשם החזו"א).

'משיב הרוח ומוריד הגשם'

שכה לומר 'משיב הרוח ומוריד הגשם' ואמר 'מוריד הטל', אם עדיין לא הזכיר את ה' בסיום הברכה, יחזור ויאמר 'משיב הרוח ומוריד הגשם', י"א שחוזר ואומר 'משיב הרוח וכו' ומכלכל חיים כסדר [אשי ישראל' בשם הגר"ח ק"א שליט"א] אמנם ב'פרי-מגדים' (אשל אברהם סק"ח) מבואר שמזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם במקום שנזכר ואם הוא עומד באמצע ענין ומשפט יחזור למקום הקרוב ביותר שהוא תחילת ענין. אמנם י"א שאינו צריך להזכיר כלל 'משיב הרוח', ודי לו במה שאמר 'מוריד הטל' (שועה"ר סעי' ו').

ואם כבר סיים את הברכה, אף שלא אמר 'משיב הרוח וכו' אינו חוזר כיוון שהזכיר 'מוריד הטל' (שם).

הזכיר ה' של סיום הברכה, לא יסיים 'למדנו חוקיך' אלא יגמור את הברכה וימשיך בתפילתו (שם).

ראוי לומר ברציפות תשעים פעם 'רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם' כדי להרגיל את לשונו להתפלל כראוי [ולדעת החת"ס צריך לומר מאה ואחד פעמים על פי מאמר חז"ל ש'אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד'] וכך מעיד הגרשז"א שזקני ירושלים נהגו לשיר לעצמם בשעת ההקפות תשעים פעם 'משיב הרוח ומוריד הגשם' [למנהגם שבמוסף כבר אומרים 'משיב הרוח'] כדי שלא ייכשלו בלשונם ויאמרו 'משיב הרוח' כדין וכהלכה.

יש לומר תשעים פעמים אלו ברציפות ולא יפסיק ביניהם בהיסח הדעת גמור.

כמו כן צריך לומר 'רב להושיע משיב הרוח וכו' בפיו לא מועיל אם שומע מחברו.

כשהוזר תשעים פעם 'משיב הרוח' יאמר את המילים במתניות ובשימת לב כדי שיחקקו על ליבו ויהיה שגור על לשונו, ואם אומרם ולבו בל עמו לא עשה ולא כלום.

ה' שפתי תפתח'

קודם תחילת תפילת 'שמונה עשרה' נוהגים לומר את הפסוק "ה' שפתי תפתח וגו' (תהילים נ"א פסוק י"ז) כדי להתפלל ולבקש מה' שנוכל להתפלל כראוי וכנכון, להגיד תהילות ה', ולפרוס בקשותינו ותפילתנו לפני אדון כל (שו"ע סי' ק"א סעי' א' ובלבוש שם). ומתאמרא משם הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זיע"א, שכונת תפילת "ה' שפתי תפתח" היא שתהיה התפילה שגורה ורהוטה בפי המתפלל שזהו סימן שתפילתו מקובלת ורצויה, כפי שאמר רבי חנינא בן דוסא (ברכות כ"ד): 'אם שגורה תפילתי בפי יודע אני שהוא מקובל' (פרי צדיק פרשת עקב אות י"ד).

בתפילת מנחה ומוסף המנהג להוסיף לפני אמירת ה' שפתי תפתח וגו' את הפסוק "כי שם ה' אקרא וגו' (דברים ל"ב פסוק ג') ע"פ דברי המדרש (מדרש שוחר טוב תהילים פרק נ"א) שכשאמר משה רבינו ע"ה לבני ישראל "כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו" ותתפללו לפני מלך מלכי המלכים, שאלוהו כמה ברכות עלינו לומר בתפילה, אמר להם כפי מספר הזכרת שם השם שנאמר במזמור "הבו לה' בני אל"ם" (תהילים נ"א) ומכך שבמזמור זה מוזכר שמונה עשרה פעמים שם ה', ידעו כלל ישראל שיש להתפלל שמונה עשרה ברכות בתפילה.

בתפילת שחרית ומעריב נוהגים שלא להוסיף קודם 'שמונה עשרה' את הפסוק "כי שם ה' אקרא וגו' משום שיש לסמוך גאולה לתפילה ויש למעט ככל האפשר בהפסק בין ברכת 'גאל ישראל' לשמונה עשרה.

כוונה ב'ברכת אבות'

המתפלל שמונה עשרה עליו להבין ולכוון את פירוש המילים שמוצא משפתיו, ומי שיודע שיקשה לו להתרכז בכל משך התפילה, יתאמץ ויקפיד לפחות ב'ברכת אבות' לכוון את ליבו ולהתרכז במה שמוציא משפתיו (שו"ע סי' ק"א סעי' א').

צריך ללמוד ולהבין את פירוש ברכת אבות כדי שביין מה שאומר ויצא ידי חובת תפילה (משנ"ב סי' ק"א סק"ב).

מי שלא כיוון פירוש המלות בברכה הראשונה של שמונה-עשרה, מעיקר הדין לא יצא ידי חובתו והיה עליו לחזור ולהתפלל, אך כיון שיש לחשוש

שגם כשיחזור ויתפלל לא יכוון, לכך אינו חוזר ומתפלל (המ"א שם).

אם נזכר קודם סיום הברכה שלא כיוון ליבו למה שהוציא משפתיו, ועדין לא הזכיר את השם בסיום הברכה [ברוך אתה ה'] יחזור ויאמר מ'אלוקי אברהם וכו' (משנ"ב סי' ק"א סק"ד).

סיים את הברכה ועדיין לא התחיל לומר 'אתה גבור' ושם לב שלא כיוון בתפילתו, יש מי

לקראת שבת נח

המעוניינים להנציח את שמותיהם ושמות יקריהם בגיליון שיצא לאור בס"ד **לכבוד שבת התאחדות אנ"ש בארץ קדישא מירון** לרגל שמחת חילאקה או לכבוד התנא רשב"י יפנו בהקדם להר"ר חיים קוסטליץ הי"ו 050-4123470

לעילוי נשמת

מרת מרים רחל לאה בת הרה"ח ר' שלום הכהן ע"ה נלב"ע ג' מרחשון תשע"ח נתרם ע"י בעלה הרה"ח יעקב וייס הי"ו זכות הפצת מעיינות החסידות תעמוד לטובת הנשמה

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו
לעטר ברכות וישועות למסייעים לאירווח הבאים בצילו

דגים הסכמת מנהג... נתרם 1.000	בשר בקר 3.500 ש"ח	עופות 9.000 ש"ח	ובגלמקס חלות נתרם 1.000	הוצאות השולח"ט ליל שבת ודינא ורבינו 2.000 ש"ח	טועמיה חיים זכו 3.000 ש"ח	שונות 12.000 ש"ח
לעבער (כבוד עוף) 3.500 ש"ח	סבסוד נסיעות 3.000 ש"ח	שתיה קלה 11.000 ש"ח	קוגל וכו' למנוחה 3.200 ש"ח	שינוע והובלה 6.000 ש"ח	יין ומיץ ענבים חי רוסל 3.500 ש"ח	כלים חד פעמיים 7.000 ש"ח

לתרומות והנצחות לכבוד סעודות רשב"י במירון
 בדוכן ההתרמה | הרה"ג ר' יוסף עקשטיין שליט"א | הרה"ח ר' חיים זלצר הי"ו 050-4158772

תורמי הוצאות הסעודות, זכאים לקיטול יימלץ טוב בעיני כלל בני המשפחה